

**Натисніть тут, щоб
купити книгу на сайті
або замовляйте за телефоном:
(0352) 51-97-97, (067) 350-18-70,
(066) 727-17-62**

М.І. Пугач

УКРАЇНА І СВІТОВЕ ГОСПОДАРСТВО

ПРАКТИКУМ

9 КЛАС

*Схвалено комісією з географії
Науково-методичної ради з питань освіти
Міністерства освіти і науки України*

ТЕРНОПІЛЬ
НАВЧАЛЬНА КНИГА – БОГДАН

УДК 911.3
П88

Рецензенти:

доктор географічних наук, професор, завідувач кафедри геоекології та методики викладання екологічних дисциплін Тернопільського національного педагогічного університету імені В. Гнатюка

Л.П. Царик

методист Хмельницького обласного інституту післядипломної освіти

Д.В. Галкін

вчитель географії загальноосвітньої школи № 25 м. Хмельницький

Н.І. Савка

вчитель географії навчально-виховного об'єднання № 28 м. Хмельницький

І.Л. Мала

*Схвалено комісією з географії Науково-методичної ради з питань освіти
Міністерства освіти і науки України (лист від 11.07. 2017 р. №21.1/12-Г-381)*

Пугач М.І.

П88 Україна і світове господарство : практикум : 9 клас. —
Тернопіль: Навчальна книга — Богдан, 2020. — 40 с.

ISBN 978-966-10-5966-4

У посібнику подано підбірку практичних робіт, спрямованих на ефективне закріплення учнями теоретичних знань і формування практичних умінь та навичок. Усі роботи складено відповідно до чинної програми Міністерства освіти і науки України.

Для учнів дев'ятого класу та вчителів географії.

УДК 911.3

*Охороняється законом про авторське право. Жодна частина цього видання
не може бути відтворена в будь-якому вигляді без дозволу автора чи видавництва.*

ЮНІ ДРУЗІ!

Практичні роботи є обов'язковою складовою вивчення географії в школі. У процесі їх виконання формуються необхідні географічні уміння і навички та реалізується зв'язок теорії з практикою. Посібник для учнів 9 класу призначено для виконання практичних робіт з курсу «Україна і світове господарство» відповідно до чинної програми з географії.

Цим навчальним посібником ви зможете користуватись на уроках: під час виконання практичних робіт будете навчатися правильно заповнювати таблиці, будувати діаграми та графіки, робити висновки та узагальнення. Усі практичні роботи — обов'язкові для виконання кожним з вас. Наявність у посібнику контурних карт полегшить вашу роботу із засвоєння географічної номенклатури карт.

Під час виконання практичних робіт дотримуйтесь правил:

1. Ознайомтеся з темою, метою та обладнанням, необхідним для виконання роботи; «Основним обсягом знань та умінь» і завданнями.
2. Якщо ви не можете пригадати визначення окремих понять, скористайтесь географічним довідником.
3. Завдання виконуйте охайно. Відповіді мають бути логічними та обґрунтованими.
4. Під час робіт на контурних картах:
  - а) усі підписи робіть чітко, друкарським шрифтом;
  - б) об'єкти суходолу підписуйте чорним кольором
  - в) для роботи з контурними картами використовуйте олівці, кулькові ручки;
  - г) більшість географічних об'єктів підписуйте вздовж екватора або вздовж паралелей;
  - г) підпис повинен розташовуватися праворуч від об'єкта, до якого він стосується, а в окремих випадках, якщо не поміщається, ліворуч;
  - д) якщо назву об'єкта не можна розмістити на карті, зробіть примітки. Тоді на карті замість назви ставте цифру, а в умовних позначеннях географічну назву;
  - е) зображення символів, їх розмір і колір мають бути однакові як на карті, так і в умовних позначеннях.
5. Висновки після закінчення практичної роботи формулюйте чітко.
6. Пам'ятайте: найвищої оцінки заслуговує робота, яка містить правильні відповіді на завдання і належно оформлена.

Практичні роботи складаються з 3-х основних блоків:

1. «Очікуванні результати навчально-пізнавальної діяльності учня/учениці».
2. «Це потрібно знати!»
3. «Завдання».

Часто після завдань розміщується додатковий блок «Цікаво знати, що...».

У блоці «Очікуванні результати навчально-пізнавальної діяльності учня/учениці» подано вимоги до обсягу знань та умінь, необхідних вам для виконання практичних робіт.

У блоці «Це потрібно знати!» запропоновано теоретичний матеріал, який допоможе під час виконання практичних робіт.

У третьому блоці — всі завдання, обов'язкові для виконання.

Інформація з блоку «Цікаво знати, що...» сприятиме розширенню вашого географічного кругозору.

Щасливої вам мандрівки Країною знань!

ТЕМА. Аналіз секторальної моделі економіки

Мета: навчатися проводити аналіз секторальної моделі економіки; розвивати уміння та навички користуватися різними джерелами інформації; виховувати активну життєву позицію.

Очікуванні результати навчально-пізнавальної діяльності учня/учениці:

називає ознаки понять «національна економіка»; **розрізняє** сектори національної економіки (первинний, вторинний, третинний); аналізує секторальну модель економіки України та порівнює її з іншими державами; **аналізує і оцінює** власні здібності і уподобання та співвідносити їх до ринку праці в Україні; **усвідомлює значення** форм суспільної організації виробництва та їх використання у різних видах людської діяльності.

Обладнання: атлас, простий олівець, гумка, додаткові джерела інформації.

ХІД РОБОТИ

✓ **Це потрібно знати!**

- Трьохсекторна модель економіки (теорія секторів, теорія структурних змін Фішера — Кларка, модель Кларка — Фішера) — теорія, згідно з якою економіка складається з трьох секторів діяльності: видобуток сировини (первинний), виробничого (вторинний), сфера послуг (третинний). Модель була розроблена Аланом Фішером, Коліном Кларком і Жаном Фурастьє в роботах 1935–1949 рр.
- За К. Кларком, кожна країна проходить три стадії розвитку: аграрну (продуктивність в країні зростає повільно), промислову (зростання продуктивності досягає максимуму) і стадію переважного зростання сфери послуг (темп зростання продуктивності знову сповільнюється). В секторальній структурі зайнятості частка сільського господарства неухильно знижується, частка промисловості спочатку зростає, але в довгостроковому аспекті знижується, частка сфери послуг постійно зростає.

Завдання 1. Дайте визначення понять:

Господарство країни — _____

Економіка — _____

Секторальна модель економіки — _____

Завдання 2. Використовуючи текст підручника, довідкову літературу та Інтернет-ресурси, зробіть аналіз секторальної моделі економіки України.

Завдання 3. Використовуючи карти атласу і текст підручника, доповніть схему секторальної моделі економіки України.

Висновок.

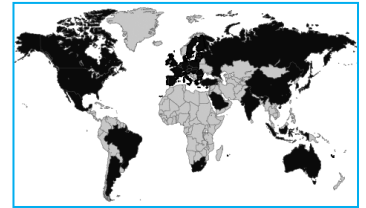

ТЕМА. Позначення на контурній карті країн «Великої двадцятки» (G-20) і визначення їх місця в сучасній типізації країн за рівнем економічного розвитку

Мета: навчатися наносити на контурну карту країни «Великої двадцятки» (G-20); визначати їх місця в сучасній типізації країн за рівнем економічного розвитку; розвивати вміння працювати з картами атласу, контурними картами та статистичним матеріалом; виховувати акуратність під час виконання роботи.

Очікуванні результати навчально-пізнавальної діяльності учня/учениці:

наводить приклади країн світу з різним рівнем економічного розвитку (за типізацією ООН), ТНК в Україні;

знаходить і наносить на контурну карту країни «Великої сімки» (G-7), «Великої двадцятки» (G-20); **уміє** отримувати та аналізувати інформацію щодо типізації країн за рівнем соціально-економічного розвитку.

Обладнання: атлас, контурна карта, олівець, гумка.

ХІД РОБОТИ

✓ Це потрібно знати!

- Кожна країна світу має певні особливості. Проте існує чимало ознак, спільних для багатьох країн, що й становлять підставу для їхньої систематизації, або групування.
- Поділяють країни на групи за:
  - площею;
  - кількістю населення;
  - географічним положенням;
  - структурою господарства;
  - формою адміністративно-територіального устрою;
  - формою державного правління;
  - рівнем соціально-економічного розвитку;
  - іншими історичними та політичними чинниками.

Завдання 1. Дайте визначення поняття:

Держава — _____

Завдання 2. Позначте на контурній карті світу (с. 8-9) країни «Великої двадцятки». Країни Європейського Союзу покажіть одним кольором.

№	Назва країни	№	Назва країни
1.	Австралія	11.	Мексика
2.	Аргентина	12.	Росія
3.	Бразилія	13.	Саудівська Аравія
4.	Великобританія	14.	Сполучені Штати Америки
5.	Німеччина	15.	Туреччина
6.	Індія	16.	Франція

№	Назва країни	№	Назва країни
7.	Індонезія	17.	Південно-Африканська Республіка
8.	Італія	18.	Республіка Корея
9.	Канада	19.	Японія
10.	Китайська Народна республіка	20.	Європейський Союз

Країни Європейського Союзу

Рік вступу до країн ЄС	Назва країн
1957	Франція, Німеччина, Італія, Бельгія, Нідерланди, Люксембург
1973	Великобританія, Данія, Ірландія
1981	Греція
1986	Португалія, Іспанія
1995	Австрія, Фінляндія, Швеція
2004	Латвія, Литва, Естонія, Мальта, Польща, Чехія, Словаччина, Угорщина, Словенія, Кіпр
2007	Болгарія, Румунія
2013	Хорватія

Завдання 3. Визначте місце країн «Великої двадцятки» (G-20) в сучасній типізації країн за рівнем економічного розвитку.

Висновок.
